

I dag

(Framhald)

LAÐ MINERNE GA

Vi gik fuld bak, indtil undervandsbåden stod imod slagskibets side. Don gav ordre til at lade bag- og styrbords miner gå.

Vi fulgte orden og følte »Pikere« blive lettere, da »æggene« faldt. De lagde sig rigtigt til rette.

De fire ton sprængstof lå lige under slagskibets køl.

Klokken var 7.12. Don rabte igennem larmen af håndvåbenbardedementet: »Der er ingen chance for at komme ud af det nu. De har set os. Nettet er lukket. Minerne er anbragt, så vi vil efterlade gamle »Pikere« her.»

Han kommanderede os op gennem lugen med henderne i vejret.

Klokken var 7.15.

OVERGIVELSE

Mandskabet på Tirpitz, som havde modtaget os med håndgranater, kom for at samle os op. Vi fik ikke engang våde fødder.

En nazimatro satte en slæbeline til »Pikeres« bov.

De troede, de havde gjort en mægtig fangst — ikke bare en af Englands top-hjemmelige undervandsbåde, men også mandskabet. Og ingen skade var sket det mægtige Tirpitz — endnu.

Da tyskerne begyndte bugseringen, fyldtes »Pikere« hurtigt med vand.

En hurtigt tænkende nazimatro skar slæbelinen over og forhindrede u-båden i at tage en flok nazister med til bunds.

Tyskerne var rasende.

De holdt os dækket med maskinposter med fingene krummet faretruende om aftrækkeren.

På slagskibets dæk ventede en deling nazister med maskinposter.

Da John klatrede op ad lejderen vendte han sig om til Don bagved og kom med en bemærkning, som jeg synes var den bedste på hele turen, og typisk John:

»Skipper, skal vi hilse hunnernes flag?»

Det gjorde vi. Og da Piker's bov forsvandt, stod vi fire alvorligt ret og hilste flaget. Den havde gjort et godt og tappert job. Vor del af opgaven syntes så godt som overstået.

Klokken var 7.26.

FLERE MINER

Mens tyskerne begyndte at undersøge vores lommer, manøvrerede løjtnant Godfrey Place i X-7 i position til at lægge sine fire ton »ægg«. Han sneg sig gennem nettet kun fem minutter efter os.

Vi havde indstillet »Pikeres« miner til at eksplodere klokken 8.12.

De var, hvad sprængningseksperter ville kalde sammensmeltet. En eksplosion ville få alle til at eksplodere. Og der var masser af dybvandsbomber, der sprang rundt om Tirpitz.

Vi ventede på et for tidligt brag.

Godfrey styrede lige mod Tirpitz. Han dykkede ned under slagskibet, og med stort mod anbragte han to ton miner i begge ender af skibet. Vi fik lige et glimt af X-7, da den passerende antiubådssnettet på vejen ud. Jeg lagde mærke til, at begge dens minebøjler var tomme.

Klokken var 7.36.

Med vores fire ton i midten så det ud til at blive et mægtigt brag.

På Tirpitz dæk var vi fire fra »Pikere« ude for en sjælden manifestation af tysk temperament. Først troede de, vi var russere — fordi vi alle havde skæg.

En arrogant officer blev ved at snævre til os: »Hvorfor angreb I ikke? I englændere er dumkop. I kom kom så langt og så brugte I ikke engang jeres torpedoer.« Hunnerne vidste, at der var noget galt, men de var stadig ikke sikre på, hvad det var.

Vi så en dykker trække sin dragt på uden særlig entusiasme, men opmuntret af en flok officerer, der var sikre på, at vi havde anbragt magnetminer på slagskibets bug.

Don trådte frem og rådede dem til ikke at sende ham ned. »Det kan være, han bliver såret.«

Tyskerne ignorerede ham og skubbede dykkeren ud over siden.

Jeg lod, som om jeg gæbede og fik set på mit ur.

6 MINUTTER ENDNU

Klokken var 8.06. Seks minutter end-

»DEN DAG VI SPRÆNGTE TIRPITZ«

nu. Det var de længste seks minutter i mit liv.

Tyskerne havde ført Don Cameron og John Lorimer ned til forhør. Jeg stod der på dækket sammen med Goddard og prøvede at se uinteresseret ud.

Så gik minerne. Det var vel nok et brag.

Knæene gav efter, og vi faldt om på dækket.

Den 45.000 ton Tirpitz blev løftet 2 meter op af vandet, og nazi-officeren der stadig snævrede ad os, faldt død om midt i en sætning. Hans ansigt havde et udtryk af fuldstændig forbavselse.

Klokken var præcis 8.12.

Et fuldstændigt kaos fulgte — døre faldt af, lyset gik ud, brandsluknings-apparaterne gik i gang og dækkede alt med skum.

Ikke mindst det sidste irriterede tyskerne, som syntes mere optaget af at børste deres uniformer fri for skum end noget andet.

Tirpitz havde stærkt slagside til bagbord, og dampen stod ud af dusinvis af udbrændte rør.

De begyndte at skyde. Maskingeværdelingen på Tirpitz forestillede sig undervandsbåde overalt, og det lykkedes dem at skyde flere af deres egne tankbåde og småbåde i fjorden i sønk.

DEN TYSKE FLÅDES STOLTHED ET VRAG

Særede søfolk med røgsværdte angster kom nu op på dækket. De bandede over os fanger og standse for at spytte os i ansigtet.

Der var vild forvirring. Matroser løb i alle retninger. Oliefod flød fra hullerne i skroget og misfarvede fjordens krystallklare vand.

Maskingeværd blandede sig med larmen fra de lette våben, der stadig blev aflyret vildt.

Jeg var pludselig befriet følelse.

Jeg så på de andre. De smilede også bredt af den forvirring, vi havde forvildt.

Kun de vandtætte døre holdt Tirpitz flydende nu. Skibet var godt og grundigt lemlæstet, det ville ikke kunne bruges resten af krigen.

Det var en fantastisk succes, især hvis man stod på Tirpitz dæk, som vi gjorde.

Et andet af vore dvergundervandsbåds hold, X-5, ført af løjtnant H. Henty-Creer, blev opdaget af tyskerne en kilometer uden for Tirpitz net, og tyskerne var førsteklases skytter, når de havde noget at skyde på. De sprængte den lille X-5 fuldstændigt. Man fandt aldrig ligene af besætningen. Den fjerde dvergunderbåd, X-10, ført af løjtnant Ken Hudsouth, havde så mange besværligheder, at den måtte opgives, for den var kommet ind i Kaa Fjord. Dens periskop var ødet i stykker, og hverken den magnetiske kompas eller gyrokompasset virkede mere.

Det ville have været det rene selvmord for Ken at prøve at gennemføre opgaven. Først den 28. september lykkedes det at få forbindelse med en af mod-derundervandsbådene, HMS Stubbhorn.

X-10's besætning var den eneste, der nåede tilbage til Skotland.

Klokken 9.30 gik Godfrey op til overfladen med sin X-7 uden for Tirpitz antitorpedonet for at give sin besætning en chance til at undslippe.

De eksploderende miner havde sat fartøjet ud af spillet, og de tyske skytter fortsatte med at skyde på den på overfladen.

Den sank klokken 8.35.

REDDET — MEN UDEN BUKSER

Godfrey kæmmede i det iskolde vand. Han blev trukket op på Tirpitz, drivende vad og uden bukser.

Et par timer senere kom dykkeren på X-7, løjtnant Bob Aiken til overfladen. Han var sluppet ud ad nødlugen.

De to andre i X-7 døde i det sønder-skudte skrog, 20 fjerne under vandet.

Af de tolv besætningsmedlemmer på de tre dvergundervandsbåde X-5, X-7 og X-10, der kom ind i Kaa Fjord, hvor Tirpitz lå, overlevede kun seks.

I rapporten til admiralitetet skrev kon-treadmiral C. B. Barry, der stod for undervandsbådsoperationer: »Det er tydeligt, at det høieste mod og tapperhed blev udvist af disse meget tapre mænd, hvis dristige angreb vil gå over i histo-

Bókun-útlög

»KIRKJUBLAÐIÐ«, eitt nýtt blað, sum komið er á fyrsta sinni; nú í vikuni. Utgevarar eru sóknarprestarnir Jóhan Nielsen, Klakksvík, Jakup Magnussen, Viðarheiði og Torkil Beder, Fuglafirði, Bláskjör, Petur Martin Rasmussen, Hjalparprestur, Klakksvík. Prent: Klakksvík, prentsmiðja. Blaðið er málgað Kirkjunnar, systurblað til »Kirkjutiðindi«, ið H. N. Jacobsens bókahandil gevur út, kemur út 15, í hvørjum mánaði, 16 síður á stödd og kostar 10 kr. árliga.

Bláðið verður m.a. at víðgera sam-felagsspurningar t.d. skúlamál, sam-felagslig og ideologisk evni úr stóru verð, bibilisk evni, evni úr trúðarlærni, kirkju mál, heidningamíssión, hvør er kirkjunnar læra og hvør er læran hjá sektunum og katólsku kirkjunni.

I fyrsta blaðnum er lestur til 6. sunnu-dag eftir trinitatis, sum einans fellur hvørt 11. ár.

»TROTATÍÐINDI« hevur sum áður sagt fingið nýggjan blaðstjóra — John Reid Bjartalíð, bókaforð, Klakksvík.

Veruleiki!

TAÐ ER VERULEIKI

AT aftaná 8 ára afturhaldsstýri við fólkalokksins meiráluta i landstýrinum minkaði føroyski skipafloftin við meira enn 5500 tonsom, og at skipafloftin undir hesum landstýrinum við javnaðarleiðslu verður — eftir 4 árum — oktur við millum 50 og 60 skipum, brænnýggjum stórtrolarum og linuskipum.

SOSIALURIN Viðmerkingar

TJÓÐVELDISBLUFF. Av tí at fiskimannafelagsformaðurin Erlendur Patursson kom við einum uppskoti um at dýrtíðarvígðra 650 kr. — minstuleni, ið einans víldi vígð slakar 800 kr. um mánaðin, eydnaði tað ikki javnaðarmonnum at fáa hinar landstýrisflokkarnar at ganga við til 1000 kr. — minstuleni; men 900 kr., ið tað var góðar 100 kr. meira enn tjóðveldisuppskoti knáði.

Seinri komu tjóðveldismenn við einum uppskoti um 1000 kr. i minstuleni; men tað hevði hitt avgerandi breki at teir ikki vísu á eitt einasta oyra at gjalda henda meirakostnað við.

Fiskimenn kunnu ikki liva av berari luft.

NEI! Sjálvandi kundi eingin javnaðarmaður greiða atkvøðu fyri slíkum bluffi.

Tjóðveldismenn kunnu tó vera visir i at sjálvt um teir i fyrstu syftu forkomu møguleikanum fyri 1000 kr. minstuleni og seinri bjóða fiskimonnum bera luft við einum inntokuleysum bliffuppskoti, so verður javn-

rien som et af de modigste.

Resten af krigen tilbragte vi overlevende i krigsfangelejre som VIP's meget vigtige fange.

Tyskernes vrede voksede, mens de for-horte os time efter time, først i Norge, så i Tyskland.

De truede med at skyde os, fordi vi ikke bar uniformer, da vi blev taget til fange (vi havde undervandsbådsmandens tykke hvide sweater, der ikke viste nogen rang.)

ET PRÆGTIGT SHOW

De truede med at overgive os til Gestapo.

De prøvede med det gode og gav os ekstranationer, vi blev smidt i eneceller, men til sidst gav de op, og vi blev almindelige krigsfanger.

I 1945, efter vor løsladelse, blev de seks overlevende fra Kaa Fjord beordret til Buckingham Palace for at modtage belønningerne.

Der var 400 soldater og civilforsvarsfolk, men vi fra Tirpitz-operationen blev kaldt op først.

Kong Georg VI skakkede et par minutter med hver af os.

Han spurgte mig, hvor længe jeg havde tjent i X-fartøjet, hvor gammel jeg var, og hvilken rolle jeg havde haft i operationen.

Han var interesseret i hver af disse undervandsbåds operationer.

Han smilede varmt til mig og sagde: »Det var et prægtigt show«.

Ja. Det var et herligt show.

END I.

aðarflokksins stríð fyrri betri lívflakindum og einari tryggari tilveru hjá fiskimannabéttinum ikki at helma í, fyrr enn málið er vunnið.

FLOKKURIN

»NORÐOYA JAVNAÐARFELAG« hevði aðalfund friggjagðagin i seinasta viku. Umboðsmenn felagsins i almennu stovnum greiddi frá ymsikum, ið fram var farið á teirra virkisoki. Dánjal Nielsen um arbeiðið i líkningsnevndini Jógvan Joensen um arbeiði i sóknarstýrinum og Einar Waag um arbeiðið i skúlanevndini.

P. M. Dam, løgmaður, helt politisku røðuna og greiddi frá arbeiði flokksins i landsstýri og á tingi.

I nevnd vóru afturvaldir: Einar Waag, bryggjari, Hans A. Johannesen, bílstjóri, Tummus Tummasson vrakari, Ragnar Samuelsen, sýslufulltrúi og Villi Sørensen, blaðstjóri.

Tiltaksfólk: Hjalmar Hognesen, arbeiðari og Gunhild Waag, seymikona.

Rokskapargarnskoðari: Guttorm Matras.

aðrir SIGA

FISKAPRISIR. Sum kunnugt sáu ting menn seg ikki fóran fyrri at finna ein form fyri minstuleni til heimaútroður; men umboðsmenn javnaðarflokksins Poul J. Olsen og P. M. Dam i fiskivinnunevndini settu ta — við undirtøku av tjóðveldismanninum Hognesen — uppskot um at hækka fiskaprisin, so hann kom at verða 95 og i vissum forom 105 oyru fyri kg.

»Norðlýsið« skrivur m.a. um hetta evni ið: »Og er tað ikki loðið, at froying-ar fáa tryggjað minstuleni ella daglon úr Føroyum fyrri at fanga fisk til út-lendsk flakavirki, meðan teir onga fáa fyrri at fanga fisk til føroysk flakavirki. Jú vist, er tað loðið, men tað, sum verri er, tað er órátt.«

Skul heimaútroðurin ikki doyggja burtur og harvið flakaskeringin, so má nakad gerast fyrri at stuða monnum i at verða verandi i hesi vinnu, hon kann ikki framvegis liva sum eitt forfarnað ólukkuðyr...

Kann hitt dokkasta afturhald vera so bakstrevað ikki at veita útroðarmonnum rættvísu úrtøku fyri arbeiði teirra, tá sjálvt »Norðlýsið« ið stendur størreiddarunum rættuliga nær, bart út sigur, at nú má nakad álvarsamt gerast heimaútroðurin og flakaskeringini til frama?

Gevit
föroyska
BARNABOKUR!

Hold fast ved det faste
brændsel - skift til ...

HESS-O-MATIC
den tænksomme kasse...

dobbelt termostatstyret
dobbelt brændselsbeholdning

Pf
VALDEMAR LÜTZEN